

P7_TA-PROV(2012)0228

Ázerbájdžán

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 24. května 2012 o situaci v oblasti lidských práv v Ázerbájdžánu (2012/2654(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o situaci v Ázerbájdžánu, zejména na usnesení o lidských právech,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 18. dubna 2012 obsahující doporučení Evropského parlamentu Radě, Komisi a Evropská služba pro vnější činnost ze dne 18. dubna 2012 o jednáních o dohodě o přidružení mezi EU a Ázerbájdžánem¹,
 - s ohledem na Dohodu o partnerství a spolupráci mezi Evropskými společenstvími a Ázerbájdžánem, která vstoupila v platnost v roce 1999, a na probíhající jednání mezi těmito dvěma stranami o nové dohodě o přidružení, která by měla nahradit předchozí dohodu,
 - s ohledem na společné sdělení Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze dne 15. května 2012 o nutnosti dosáhnout určitých výsledků v oblasti nové evropské politiky sousedství,
 - s ohledem na nový Národní akční program pro účinnější ochranu lidských práv a svobod v Ázerbájdžánské republice, který dne 27. prosince 2011 schválil prezident Ázerbájdžánu;
 - s ohledem na čl. 122 odst. 5 a čl. 110 odst. 4 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že Ázerbájdžán se aktivně účastní evropské politiky sousedství a východního partnerství a je odhodlán dodržovat zásady demokracie, lidských práv a právního státu, které jsou klíčovými hodnotami těchto dvou iniciativ; vzhledem k tomu, že se však navzdory závazkům obsaženým v akčním plánu evropské politiky sousedství v posledních několika letech celková situace v oblasti lidských práv v Ázerbájdžánu neustále zhoršuje, přičemž je vyvíjen rostoucí tlak na nevládní organizace a nezávislé sdělovací prostředky a dochází k jejich zastrahování, což mezi opozičními silami a ochránci lidských práv i mezi mládežnickými aktivisty a aktivisty sdružujícími se v sociálních sítích vede k všeobecnému pocitu strachu a mezi novináři k autocenzuře;
- B. vzhledem k tomu, že mírumilovné protesty, k nimž došlo dne 15. května 2012 v hlavním městě Baku a které požadovaly propuštění politických vězňů předtím, než se Ázerbájdžán dne 26. května 2012 ujme organizace písňové soutěže Eurovize, rozehnala policie; vzhledem k tomu, že používání síly proti mírumilovnými demonstrantům ze strany ázerbájdžánských orgánů signalizuje nedodržování závazků Ázerbájdžánu vůči EU a v rámci Rady Evropy a Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE);
- C. vzhledem k tomu, že nezávislí novináři, ochránci lidských práv a další, kteří se snaží vyjádřit své názory, vést vyšetřování ve věcech veřejného zájmu nebo kritizovat vládní orgány v Ázerbájdžánu, jsou napadáni a pronásledováni, je jim vyhrožováno nebo jsou zatýkáni, přičemž největší obavy vzbuzují případy novinářů Idraka Abbasova a Chadídže Ismailovové;

¹ Přijaté texty, P7_TA(2012)0127.

- D. vzhledem k tomu, že dne 16. května byl z vězení propuštěn Elnur Mecedli – aktivista a člen opoziční strany Národní fronta;
- E. vzhledem k tomu, že písňová soutěž Eurovize, která se bude v Baku konat dne 26. května 2012, by měla být pro Ázerbájdžán příležitostí ukázat své odhodlání dodržovat demokratické principy a lidská práva;
- F. vzhledem k tomu, že z důvodu developerských projektů došlo k netransparentnímu a nejasnému vyvlastnění stovek nemovitostí a k nucenému vystěhování tisíců majitelů domů v Baku, včetně čtvrtí přiléhajících k Náměstí státní vlajky, na kterém se nachází budova Crystal Palace, kde se bude konat písňová soutěž Eurovize za rok 2012 a v budoucnosti další akce;
- G. vzhledem k tomu, že svoboda tisku a sdělovacích prostředků je často ignorována; vzhledem k tomu, že v praxi není zaručena neomezená svoboda digitálního prostředí, včetně svobody projevu a shromažďování on-line;
- H. vzhledem k tomu, že Ázerbájdžán zaujal dočasně místo v Radě bezpečnosti OSN na období od let 2012–2013 a že se zavázal ctít hodnoty vyjádřené v Chartě lidských práv OSN;
- I. vzhledem k tomu, že Ázerbájdžán je členem Rady Evropy a signatářskou zemí Evropské úmluvy o lidských právech;
1. vyzývá ázerbájdžánské orgány, aby okamžitě ukončily veškerou činnost namířenou na potlačování svobody projevu a shromažďování, jelikož to je v rozporu se závazky Ázerbájdžánu, pokud jde o demokracii, ochranu lidských práv a základních svobod;
 2. odsuzuje brutální napadení Idraka Abbasova, novináře deníku „Zerkalo“ a člena „Institutu pro svobodu a bezpečnost zpravodajů“ ze strany policie a ochranky státní ropné společnosti SOCAR, k němuž došlo, když natáčel demolici domů ve čtvrti Sulutapa v Baku;
 3. odsuzuje neustálé vydírání a zastrašování investigativní novinářky Chadídže Ismailovové, k němuž dochází v důsledku toho, že vyšetřuje údajné obchodní zájmy rodiny prezidenta Alijeva;
 4. bere na vědomí probíhající vyšetřování útoků na novináře, které zahájily ázerbájdžánské orgány; vyzývá orgány, aby zajistily účinné vyšetření těchto útoků a trestní stíhání jejich pachatelů;
 5. vyzývá ázerbájdžánské orgány, aby umožnily pokojné protesty a zabránily zasahování policie do práce novinářů zajišťujících zpravodajství z demonstrací;
 6. odsuzuje pronásledování a zastrašování novinářů a jiných osob, které pokojně vyjadřují své názory, a násilí, kterému jsou vystavovány; vyzývá orgány k okamžitému propuštění osob zadržených na základě politicky motivovaných obvinění z vězení a vazby, včetně šesti novinářů Anara Bajramliho, Ramila Dadašova, Vugara Gonagova, Zaura Gulijeva, Aidina Džanijeva a Avaza Zejnalliho, aktivisty v oblasti sociálních médií Bachtijara Chadžijeva, právníka a vedoucího nevládní organizace Vidadiho Iskenderova, ochránce lidských práv a právníka Taleha Chasmammadova a aktivistů uvězněných na základě nejruznějších politicky motivovaných obvinění souvisejících s pokojnými protesty v dubnu 2011;
 7. připomíná své stanovisko, že Dohoda o přidružení mezi EU a Ázerbájdžánem, která se v současnosti projednává, by měla zahrnovat ustanovení a kritéria týkající se ochrany a podpory lidských práv, zejména s ohledem na svobodu sdělovacích prostředků a právo

na svobodu projevu, sdružování a shromažďování, která jsou odrazem zásad a práv zakotvených v ázerbájdžánské ústavě a závazků, které Ázerbájdžán přijal v rámci Rady Evropy a OBSE;

8. vyjadřuje svou solidaritu s propagátory kampaně „Zapívejte pro demokracii“, která byla spuštěna při příležitosti písňové soutěže Eurovize pořádané v Baku, a doufá, že jejich činnost přispěje k zahájení nezbytných demokratických reforem a významnému zlepšení situace v oblasti lidských práv v této zemi;
9. je znepokojen násilným vysídlováním a demolicí budov v souvislosti s rozsáhlým plánem rekonstrukce Baku, které částečně souvisejí s nadcházející písňovou soutěží Eurovize; vyzývá ázerbájdžánské orgány, aby zajistily, že nadcházející výstavba budov v Baku bude v souladu s příslušnými právními předpisy a že přesídlení lidí proběhne na základě transparentních právních postupů a spravedlivé finanční náhrady;
10. vítá propuštění Elnura Mecidliho – člena opoziční strany Národní fronta – z vězení; vyzývá ázerbájdžánské orgány k tomu, aby zvláštnímu zpravodaji organizace PACE, který se zabývá situací politických vězňů, vydaly vízum, které by mu umožnilo v souladu s jeho mandátem navštívit Ázerbájdžán;
11. vyzývá ázerbájdžánské orgány, aby zajistily svobodu digitálního prostředí, včetně necenzurovaného přístupu k informacím a necenzurované komunikace, což jsou všeobecná práva nezbytná k zajištění lidských práv, jako je svoboda projevu a přístup k informacím, a k zajištění transparentnosti a odpovědnosti veřejného života;
12. vyzývá ázerbájdžánské orgány, aby přijaly návrh zákona o pomluvě, který zruší trestní odpovědnost za pomluvu a urážku; vítá diskusi o přijetí takového zákona v rámci ázerbájdžánské společnosti, úzkou spolupráci s OBSE v tomto ohledu a záměr ázerbájdžánských orgánů přijmout tento zákon do konce roku;
13. vyzývá ázerbájdžánské orgány k tomu, aby sladily právní předpisy o volbách, svobodě shromažďování, svobodě sdružování a svobodě sdělovacích prostředků s mezinárodními normami a aby zajistily jejich neomezené uplatňování;
14. naléhavě vyzývá ázerbájdžánské orgány, aby zintenzivnily své úsilí o reformu všech prvků soudnictví: trestního stíhání, soudů, vydávání rozsudků a procesu odvolání;
15. vyzývá ázerbájdžánské orgány, aby dodržovaly veškerá rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva týkající se Ázerbájdžánu;
16. vyzývá vysokou představitelku Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, místopředsdkyni Evropské komise, Radu a Komisi, aby pozorně sledovaly situaci v oblasti lidských práv a základních svobod v Ázerbájdžánu po písňové soutěži Eurovize; vyzývá Radu, aby zvažila možnost cílených sankcí proti osobám odpovědným za případy porušování lidských práv, pokud k nim bude nadále docházet;
17. rozhodně odsuzuje hrozby radikálních islamistických organizací a jednotlivců namířené proti účastníkům nadcházející písňové soutěže Eurovize, zejména proti těm, které patří mezi lesbické ženy, homosexuály, bisexuály a transsexuály; jednoznačně podporuje světskou podobu Ázerbájdžánu a jeho svobodnou volbu své zahraničněpolitické orientace;
18. rozhodně odsuzuje terorismus ve všech jeho formách a podobách a vysoce si cení přispění Ázerbájdžánu v boji proti terorismu a extremismu na regionální a mezinárodní úrovni;

19. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, ESVČ, vládám a parlamentům Ázerbájdžánské republiky a členských států EU a Radě OSN pro lidská práva.